

**MEM-205 Περιγραφική Στατιστική**  
Τμήμα Μαθηματικών και Εφ. Μαθηματικών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Κώστας Σμαραγδάκης (kesmarag@gmail.com)

19-05-2021

# Άσκηση

Σε μια έρευνα θέλουμε να υπολογίσουμε μια αναλογία στο πληθυσμό (πχ. το ποσοστό των πολιτών που συμφωνούν με μια απόφαση της κυβέρνησης) χρησιμοποιώντας ένα αμερόληπτο δείγμα του πληθυσμού. Ποιο είναι το μικρότερο δυνατό δείγμα που χρειαζόμαστε ώστε το περιθώριο σφάλματος για το 95% διάστημα εμπιστοσύνης να είναι το πολύ 0.01;

$$z = 1.96$$

$$\left[ \hat{p} - z S_{\hat{p}}, \hat{p} + z S_{\hat{p}} \right]$$

$$\left[ \hat{p} \pm \overset{\pm 0.01}{z S_{\hat{p}}} \right] \quad 95\% \quad N = ?$$

$$S_{\hat{p}} = \sqrt{\frac{\hat{p}(1-\hat{p})}{N}} = \frac{1}{\sqrt{N}} \sqrt{\hat{p}(1-\hat{p})}$$

↑ σταθερά.

Περιθώριο σφάλματος  $z S_{\hat{p}}$



Τοπική κανονική κατανομή  $N(0, 1^2)$

$$\text{Όχι} \quad 1.96 \cdot S_{\hat{p}} \leq 0.01$$

$$1.96 \cdot \frac{1}{\sqrt{N}} \sqrt{\hat{p}(1-\hat{p})} \leq 0.01$$

$$f(\hat{p}) = \sqrt{\hat{p}(1-\hat{p})} \quad \hat{p} \in (0, 1)$$

$$f'(\hat{p}) = \frac{1}{2\sqrt{\hat{p}(1-\hat{p})}} (1 - 2\hat{p}) = 0 \Rightarrow \hat{p} = \frac{1}{2}$$

$$S_{\hat{p}} = \frac{1}{2\sqrt{N}}$$

$$1.96 \cdot \frac{1}{2\sqrt{N}} \leq 0.01 \Rightarrow N \geq 2500$$



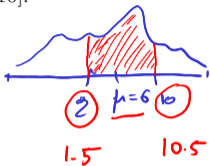
$$p = 0.3$$

$$[0.24, 0.36]$$

95%

## Άσκηση

Για ένα στατιστικό πληθυσμό έχουμε  $\mu = 6$  και  $\sigma = 2$ . Υπολογίστε το ελάχιστο ποσοστό των παρατηρήσεων στο πληθυσμό με τιμές στο διάστημα  $[2, 10]$ .



Για  $k \geq 1$  τουλάχιστον  $(1 - \frac{1}{k^2}) \cdot 100\%$   
βρίσκω  $6\sigma$  διακύβητα  $[\mu - k\sigma, \mu + k\sigma]$

$$\mu - k\sigma = 2$$

$$6 - k \cdot 2 = 2 \Rightarrow k = 2$$

$$\left(1 - \frac{1}{4}\right) \cdot 100\% = \frac{3}{4} \cdot 100\% = 75\%$$

$$\in [2, 10]$$

# Άσκηση

Έστω ανεξάρτητες τυχαίες μεταβλητές  $\{X_j \sim \mathcal{N}(j, j^2)\}_{j=1}^3$ .

$X_1, X_2, X_3$

$X_1 \sim \mathcal{N}(1, 1)$ ,  $X_2 \sim \mathcal{N}(2, 4)$ ,  $X_3 \sim \mathcal{N}(3, 9)$

α) ▶ Τι κατανομές ακολουθούν οι τυχαίες μεταβλητές  $Y_j = X_j - \bar{X}$ ; ( $\bar{X} = \frac{X_1 + X_2 + X_3}{3}$ )

β) ▶ Έστω  $y_1, y_2, \dots, y_{100}$  παρατηρήσεις της  $Y_j$ . Βρείτε το 95% διάστημα εμπιστοσύνης για τη δειγματική μέση τιμή της  $Y_j$ .

$Y_j = X_j - \bar{X}$ , το  $\bar{X}$  είναι τυχαίο ~~μεταβλητό~~  $\bar{X} = \frac{X_1 + X_2 + X_3}{3}$

α) Γραφ. ωδικός κανονικών κατανομών είναι κανονική κατανομή !!!

$$Y_j = X_j - \frac{X_1 + X_2 + X_3}{3} = \frac{3X_j - X_1 - X_2 - X_3}{3}$$

$(j=1) \quad Y_1 = \frac{2X_1 - X_2 - X_3}{3} = \frac{2}{3}X_1 - \frac{1}{3}X_2 - \frac{1}{3}X_3$   
 $(j=2) \quad Y_2 = \frac{-X_1 + 2X_2 - X_3}{3}$   
 $(j=3) \quad Y_3 = \frac{-X_1 - X_2 + 2X_3}{3}$

$$\mu_{Y_1} = \frac{2}{3}\mu_{X_1} - \frac{1}{3}\mu_{X_2} - \frac{1}{3}\mu_{X_3} = \frac{2}{3} - \frac{1}{3} \cdot 2 - \frac{1}{3} \cdot 3 = -1$$

$$\sigma_{Y_1}^2 = \left(\frac{2}{3}\right)^2 \sigma_{X_1}^2 + \left(-\frac{1}{3}\right)^2 \sigma_{X_2}^2 + \left(-\frac{1}{3}\right)^2 \sigma_{X_3}^2 = \frac{4}{9} \cdot 1 + \frac{1}{9} \cdot 4 + \frac{1}{9} \cdot 9 = 1 + \frac{8}{9}$$

$$Y_1 \sim \mathcal{N}\left(-1, 1 + \frac{8}{9}\right)$$

β)  $j=1 \quad Y^{(1)} \sim \mathcal{N}\left(-1, 1 + \frac{8}{9}\right)$

$$Y_1 = Y^{(1)}$$

$$y_1^{(1)}, y_2^{(1)}, \dots, y_{100}^{(1)} \quad \hat{\mu}_{Y^{(1)}} \quad \begin{array}{c} \cdot \\ \text{95\%} \\ \text{1.96} \end{array}$$

$$\sigma^2 = 1 + \frac{8}{9} \Rightarrow \sigma = \sqrt{1 + \frac{8}{9}} =$$

$$= \sqrt{\frac{17}{9}} = \frac{\sqrt{17}}{3}$$

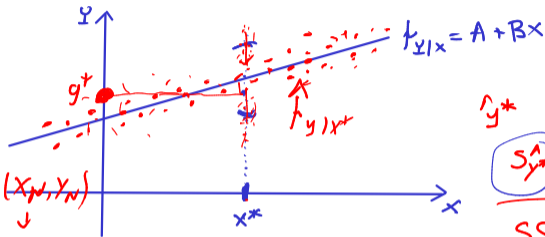
$$\hat{\mu}_{Y_j^{(1)}} \in \left[ \bar{y}^{(1)} - 1.96 \cdot \frac{\sqrt{17}}{3}, \bar{y}^{(1)} + 1.96 \cdot \frac{\sqrt{17}}{3} \right]$$

$$\hat{\sigma}_{Y_j^{(1)}} \quad \bar{y}^{(1)} = \frac{\sum_{j=1}^{100} y_j^{(1)}}{100}$$

Γραφική Παλινδρόμηση και Διασπορά Σημειώσεων (Απλ.)

$$Y = A + BX + \epsilon, \quad \epsilon \sim N(0, \sigma_\epsilon^2)$$

$\hat{y}|x$



$$\hat{y} = \alpha + bx$$

$$e = y - \hat{y}$$

$$(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$$

$$e_1 = y_1 - \alpha - bx_1$$

$$e_n = y_n - \alpha - bx_n$$

$$\sum (e_1, e_2, \dots, e_n)$$

$$e_n = y_n - \alpha - bx_n$$

$$\bar{e} = \bar{y} - \alpha - b\bar{x}$$

$$\bar{X} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

$\hat{y}^*$

$$\hat{S}_{y^*}^A = \hat{\sigma}_\epsilon \sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{(x^* - \bar{x})^2}{SS_{xx}}}$$

$$SS_{xx} = \sum (x_n - \bar{x})^2 = \sum x_n^2 - \frac{(\sum x_n)^2}{n}$$

$$S_e = \sqrt{\frac{\sum e_n^2}{n-2}}$$

$$\hat{h}_{y|x^*} = \sqrt{\frac{1}{98} \left( \frac{1}{100} + \frac{(x^* - \bar{x})^2}{SS_{xx}} \right)}$$

$$\sum e_n^2 = SS_{yy} - bSS_{xy}$$

$$SS_{yy} = \sum (y_n - \bar{y})^2$$

$$SS_{xy} = \sum (x_n - \bar{x})(y_n - \bar{y}) = \sum x_n y_n - \frac{\sum x_n \sum y_n}{n}$$

$$\underline{S_{\hat{y}|x^*}} = S_e \sqrt{\frac{1}{N} + \frac{(x^* - \bar{x})^2}{SS_{xx}}}$$

$$\hat{y} = \alpha + bx$$

$$\hat{y}^* = \alpha + bx^*$$

Διάστημα Εμπιστοσύνης:  $T_n \hat{y}^*, \hat{\mu}_{y|x^*}$  έχουν (με τη τιμή  $\alpha + bx^*$ )

95%  $\left[ \alpha + bx^* - 1.96 \begin{matrix} \nearrow S_{\hat{y}|x^*} \\ \searrow S_{\hat{y}^*} \end{matrix}, \alpha + bx^* + 1.96 \begin{matrix} \nearrow S_{\hat{y}|x^*} \\ \searrow S_{\hat{y}^*} \end{matrix} \right]$

Σημειώνω: 11-06 19:00